

Marte Eline Soukup Ulvestads disputas for ph.d.-graden torsdag 18. oktober 2018: «Sickness and disability benefits: The importance of workplaces, attitudes and nurture»

Sammendrag:

Avhandlingens første kapittel studerer variasjon i sykefravær mellom arbeidsplasser og spør i hvilken grad slik variasjon skyldes trekk ved arbeidsplassen selv. For å svare på dette brukes detaljerte administrative registerdata som beskriver hele det norske arbeidsmarkedet fra 1993-2011. Analysen viser at omtrent 40 % av forskjellene mellom arbeidsplasser skyldes forhold ved arbeidsplassen selv, mens resten skyldes ulik sammensetning av ansatte. Videre indikerer resultatene at det høyere sykefraværet i kommunal sektor, sammenliknet med statlig og privat sektor, *ikke* skyldes at kommunale arbeidsplasser er mer "fraværsskapende", men i stedet at de har ansatte med høyere fraværstilbøyelighet.

I andre kapittel undersøkes hvorvidt ulike holdninger, normer og preferanser kan forklare det langt høyere sykefraværet blant kvinner enn blant menn. Studien viser at menn og kvinner til dels er ulike når det gjelder de målte holdningene, normene og preferansene. Videre finner studien at enkelte av disse korrelerer med sykefravær. I sum finner man likevel ikke at forskjellene mellom kjønnene når det gjelder holdninger, normer og preferanser, og samvariasjonen med sykefravær, bidrar til å forklare kjønnsforskjellen i sykefravær.

Tredje kapittel tar for seg viktigheten av arv og miljø knyttet til blant annet sykefravær og uføretrygd. Ved å studere adopterte barn fra Sør-Korea, uten en genetisk kobling til sine adoptivforeldre, undersøkes viktigheten av miljøfaktorer for den intergenerasjonelle overføringen av ulike arbeidsmarkedsutfall fra foreldre til barn. Analysen viser at overføringen av sykefravær og uføretrygd til adopterte barn er svak og ikke-signifikant. For utdanning og inntekt er det imidlertid signifikante korrelasjoner mellom foreldre og adoptivbarn. Videre indikerer resultatene, ved å sammenlikne adopterte med ikke-adopterte barn, at rundt 70 % av den intergenerasjonelle overføringen av arbeidsmarkedsutfall skyldes arv.